

Eğitim Evde Başlar

Davut Can

Davut CAN

1973 yılında Mersin'de dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Mersin'de tamamladı. Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bölümünden mezun oldu.

Yazar, edebiyat öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

Aldığı NLP kursları ile eğitim ve motivasyon sahasında kendini geliştiren yazar, kişisel gelişim-eğitim kitapları yazarak ve seminerler vererek, tecrübelerinden diğer insanların da yararlanması için çalışıyor.

Kitapları:

Başarı Yolunda Gemileri Yakmak

Eğitim Evde Başlar

Başarı Evde Başlar

Mutluluk Bakış Açımızda (Çıkacak)

İletişim için: davut.can.33@hotmail.com

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	11
GİRİŞ.....	15
1. İLK ÖNCE BİZ	17
BABAM BENİ DİNDEN SOĞUTTU!.....	18
FOTOĞRAFIN ÇEKİLİYOR, KENDİNE DİKKAT ET	23
AHMET AMCA, SEN BERBER MİSİN, TERZİ MİSİN? .	24
SÖYLEMEK DEĞİL UYGULAMAK ÖNEMLİ	26
ASIL SUÇLU BİZİZ	30
2. ÇOCUĞUN EĞİTİMİ EVLİLİKTEN ÖNCE BAŞLAR....	34
EĞİTİMİN BİRİNCİ BASAMAĞI: HARAM LOKMA	36
İLK SES	37
BU KADAR MI HASSAS OLUNMASI GEREKİR?.....	39
ABDESTSİZ EMZİRMEDİM.....	40
ANNE SÜTÜ.....	41
3. ÇOCUĞA GÜZEL İSİM VERMEK	43
4. ANNE-BABANIN ÇOCUĞUNA DUASI.....	48
5. ÇOCUĞA NİNNİ SÖYLEMEK - BİLİNÇALTINA	
TOHUM EKMEK	53
BEYİN BİLGİYİ NASIL ÖĞRENİR?.....	53
BİLİNÇALTINA ATILAN TOHUM.....	56
6. ÇOCUĞUN YAŞLARA GÖRE KİŞİLİK GELİŞİMİ	61

BİR TOKAT - BİR CAN.....	66
ÇOCUĞUMUZU İYİ ŞEYLERE ODAKLAMALIYIZ.....	67
KENDİNİZE TEŞEKKÜR EDİN.....	73
SABIR GEREKTİREN BİR DENEY	73
YARAMAZLIK.....	75
7. KREŞ, BAKICI, DADI	76
ÇALIŞAN ANNENİN TRAVMASI.....	80
OYUNCAK ANNE	81
KAFASINI DUVARLARA VURAN ÇOCUK.....	83
BİR ÇOCUĞUN RUH DÜNYASI	89
8. ÇOCUĞUM ALTI YAŞINA GELDİ, HER ŞEYİYLE BEN İLGİLENİYORUM.....	91
9. ŞİMARTMAK.....	93
10. ÇOCUĞUN OYNAMASI.....	99
HEDİYE-OYUNCAK ALMAK	100
11. ÇOCUĞUN AHLÂKININ YÖNLENDİRİLMESİ.....	104
‘BEN’ DİLİNİ KULLANMALIYIZ.....	105
BİR ANNENİN BEN DİLİYLE ‘SÖZÜNDE DURMAYI’ ÖĞRETMESİ	106
‘İNSANI DÜZELTMEK’ DEMEK ‘DÜNYAYI DÜZELTMEK’ DEMEKTİR.....	107
FİRINDAN GELEN EKMEK KOKULARI.....	112
12. PEKİŞTİREÇ VERME	114
13. BİR İŞ YAPTIRMAYI ÖĞRETMEK	121
ÇOCUK BOŞ BİR LEVHA GİBİDİR	123
DÖRT YAŞINDAKİ ÇOCUKLAR.....	124
AFERİN	124
14. KARAKTERİN OLUŞMASI.....	126
ÇOCUĞUMUZUN KARAKTERİNİN OLUŞUMUNDAKİ MİHENK TAŞLARI.....	128

İRRADE.....	129
YALAN.....	133
YALANA TEŞVİK ETMEMELİYİZ.....	136
KİŞİLİĞİNİZ YOKSA HİÇSİNİZ	137
ALİŞKANLIK.....	139
ÇEVRENİN ALİŞKANLIĞA ETKİSİ.....	140
15. ÖZGÜVEN	143
KELEBEĞE YARDIM MI, YOKSA?	148
ASIL BEN TEŞEKKÜR EDERİM.....	149
İKİ FAKÜLTE BİTİRİYOR, ÖZGÜVEN YOK.....	151
16. ÇOCUĞUMUZUN DUYGUSAL YÖNÜ	153
17. ÇOCUK ve SEVGİ.....	155
KIRMIZI KURDELE.....	159
KATİLİN SEVGİ HASRETİ	161
SİZİ ÇOK SEVİYORUM.....	163
SEVGİNİN GÜCÜ	164
ÇOCUĞUMUZA SEVGİYİ Mİ, NEFRETİ Mİ AŞILIYORUZ?.....	167
BU MEKTUP BİZİM EVLADIMIZA AİT OLABİLİR... ..	169
18. “SEVGİ” HATA KAPILARINI KAPATIR.....	172
19. ÇOCUĞA CEZA UYGULAMAK.....	176
CEZAYA ALTERNATİFLER	180
ÇOCUKLARIMIZIN BEYAZ YÖNLERİNİ GÖRELİM.....	184
BAZEN SABIR BARDAĞI TAŞIVERİYOR.....	185
ÇİVİLİ VE ÇİVİSİZ TAHTA.....	186
ZORLAŞTIRMAYIN, KOLAYLAŞTIRIN= SİYASET İLMİ	193
EŞİTLİK-ADALET-KIYASLAMA.....	194
ÇOCUKLA KENDİMİZİ KIYASLAMAYALIM.....	199
ÖZÜR DİLEMEK	199

20. İLETİŞİM	201
EŞLERİN BİRBİRİYLE İLETİŞİMİ	206
AİLEDE BABANIN AĞIRLIĞI.....	206
21. ÇOCUĞUMUZUN ARKADAŞLARI	208
ARKADAŞ KURBANİ GENÇLER.....	209
22. DİKKAT! TELEVİZYON.....	215
KÜÇÜK ÇETE LİDERİ.....	226
MEDYADA AHLAK.....	231
23. ÇOCUĞA HARÇLIK VERMEK.....	237
24. AYETLER VE HADİS-İ ŞERİFLER İŞİĞİ	
ALTINDA DİNİ TERBİYE.....	239
CENNETTEN GELEN ÇOCUKLAR.....	241
AİLE TERBİYESİ Mİ, ÖĞRETMEN TERBİYESİ Mİ? ...	250
ÇOCUKLARIMIZ HANGİ HAVAYI	
TENEFFÜS EDİYOR?.....	251
DEVLETİN MALI.....	253
ÇOCUĞUMUZUN VE KENDİMİZİN	
KULLANMA KILAVUZU	257
HAYATTA HİÇ UNUTULMAMASI GEREKEN..	258
ASIL SEN BOŞA YAŞAMIŞSIN	258
AİLE YAPISININ SAĞLAMLIĞI	260
BABAMIN BİLE ALMADIĞI OYUNCAĞI	
PAPAZ HEDİYE ETTİ.....	261
KOLYESİNDE HAÇ OLAN ÖĞRENCİ	263
İNSAN HAYATINDA BİLGİ Mİ YOKSA	
İNANÇ MI ÖNEMLİDİR?.....	265
VAKİT GEÇMEDEN...	266
MEZARLIKTA MÜSLÜM GÜRSES	271
SADİST ANNE VE BABALAR.....	273
OLAYI GÖZÜNÜZDE CANLANDIRIN	275

TORUNLARIM DİYE SARILAMIYORUM	281
MÜFTÜDEN YARDIM.....	282
AVRUPALILAR TÜRKLERİ NİÇİN SEVMEZ.....	283
BİR YUMURTA = CİNAYET	285
HER ÖLÜM BİR NASİHAT	288
HER ŞEY ZAMANINDA	290
EĞİTİM GECİKTİRİLMEMEYE GELMEZ	300
25. ÇOCUĞUN ANNE VE BABADAN BEKLENTİLERİ .	304
ÇOBAN MIYIZ, DEĞİL MIYIZ?	306
BİR ÖMÜR BOYU ÇOBANIZ.....	308
SONUÇ	310

*“Hiçbir ana-baba; evlâdına iyi bir eğitimden,
iyi bir ahlâktan daha değerli miras bırakamaz.”*

H.Ş. (Tabarâni'den)

ÖN SÖZ

Bu kitabımı, ‘Eğitim benim için önemli’ diyen bütün anne-babalara ithaf ediyorum.

İlk kitabım olan *“Başarı Yolunda Gemileri Yakmak”* isimli kitabımı yazarken birçok arkadaş “Boşuna yazıyorsun, ünlü yazarların kitapları dahi ilk baskıdan sonra unutulup gidiyor. Milletimiz tanınmış yazarların kitaplarını okumazken senin kitabını mı okuyacaklar?” dediler. Ben de onlara “Sadece beni tanıyanlar okusun, yeter.” demiştim ve girdiğim bu yazarlık yolundan geri dönmemiştim. Cenab-ı Allah’a binlerce şükürler olsun ki kitabım, üzerinden aylar geçmeden ikinci baskısını yaptı. Binlerce kişinin başarı yolunu aydınlattı.

Eğitimle ilgili birçok kitap okudum. Bu hususta tecrübelerim var. Bu tecrübelerimi, düşüncelerimi ve diğer bilgileri bilgisayarımda topluyorum. İlk kitabım, öğrencilerin başarı yolundaki yolculuklarına bir rehber oldu. Bilgisayarımdaki eğitimle ilgili dokümanları da siz anne ve babaların, çocuk eğitimiyle ilgili çalışmalarına bir katkı sağlayacağı umuduyla düzenleyip kitap hâline getirmeyi düşündüm.

Kitabı düzenlerken konuları iki başlıkta ele aldım:

1- Eğitim Evde Başlar (Eğitimin Merkezi Ev)

2- Başarı Evde Başlar (Başarının Merkezi Ev)

Eğitimin öğretimden önce gelmesi nedeniyle, eğitim-öğretim ayrımını gözeterek dikkatli olmaya çalıştım. Bu kitabı okuduktan sonra “Başarı Evde Başlar” adlı kitabı da okumayı unutmayın.

Her anne-baba, çocuğunun güzel ahlâklı olmasını ister. Çocuğuna en güzel terbiyeyi vermek ister, bu uğurda yıllarını feda eder; fakat birçok püf noktayı es geçtiğinden telafisi mümkün olmayan yanlışlara imza atar. Bu kitapla, yanlışları en aza indireceğinize inanıyorum.

Bu kitapta “Çocuğumuzun ahlakının daha güzel olması için anne-baba olarak neler yapabiliriz?” sorusuna cevap bulacaksınız.

Eğitim fakültesinde okuyanlar, çocuk eğitimi ile ilgili birçok bilgiye sahip oluyorlar. Hâlbuki bu bilgilerin sadeleştirilip anne ve babaların istifadesine sunulması gerekir. Uzman öğretmenliğe çalışırken, aklıma bu önemli bilgilerin anne ve babalara da sunulması geldi. Kitabın içerisine bu bilgileri serpiştirdim. Bu bilgilerden somut olarak da eğitim fakültesi mezunlarının girmiş olduğu KPSS sorularından birkaç tanesini de eklemeyi uygun buldum.

İnsan ne ekerse onu biçecektir ama istisnaların kaideyi boz-

madığını unutmamak gerekir. Çocuğumuzun eğitiminde de ne kadar emek harcarsak karşılığını o kadar alacağımız kesindir. Şimdiye kadar görülmüştür ki çocuğun beşliğini sallayan el, dünyaya hükmeden eldir. Bu ellerin sahibinin ayakları altına da cennet serilmiştir. Çocuk eğitiminden önce, o ayakların sahibi olan annelerin eğitilmesi gerekir. Kadını eğitmek demek, toplumun geleceğini eğitmek demektir. Bütün toplum annelerin eseridir. Çocuğu eğitmek öyle kolay bir şey değildir. Bazı anneler şöyle düşünebilir: 'Ben bu kitabı okuduktan sonra hemen bunları uygulayıvereceğim ve çocuğumun ahlâkı da hemencecik düzeliverecek.'

Bu öyle hemen kolay olabilecek bir şey değil. Aylarca hatta yıllarca süregelen bir alışkanlığı bir anda değiştirmek çok zordur. Bir alışkanlığı ve hareketi değiştirmek için yıllarını veren psikologlar var, yine de başarıyı tam olarak sağlayamıyorlar. Bundan dolayı, 'Kitabın içindeki bilgileri hemen çocuğuma uyguladım; fakat hiç faydasını görmedim.' demeyin. Elinizdeki kitap, sihirli bir değnek değil. Bu kitap sadece eğitimle ilgili tecrübeleri aktararak yol gösteriyor. Bu yolları uygulayabilirsiniz çocuğunuzun eğitimine bir artı puan ekleyebilirsiniz.

Kitabımda teorik bilgilere ve anne-babaya faydası olmayan gereksiz açıklamalara yer vermedim. Onların yerine hayatımızdan yaşanmış örnekler ve çocuğun ahlâkını güzelleştirecek sözlere yer verdim.

Çocuklarınızın ahlâkının daha güzel olmasını istiyorsanız, bu kitapta yazmış olduğum reçeteyi uygulamanızı istirham ediyorum.

*Davut Can
Mersin, 2010*

GİRİŞ

Evimize aldığımız herhangi bir nesneyi beğenmezsek çöpe atabiliriz. İlk başta üzülürüz, sonra unuttuğumuzun farkına bile varmayız. Beğendiğimiz bir eşyayı dahi yıllar sonra 'eskidi' diye çöpe atabiliyoruz. İlk aldığımızda binmeye kıyamadığımız arabayı, sonraki yıllarda görmek bile istemeyebiliyoruz.

Çok sevdiğimiz bir arkadaşımız bize ihanet ederse, ilk başta bu acıyı kaldıramayacağımızı zanneder; sonra başka arkadaşlar bularak onu unutup gidebiliyoruz. 'Ayrı yaşayamam.' dediğimiz arkadaşları zamanla unutuyoruz. Unuttuğumuzu bile yıllar sonra fark ediyoruz. İnsanoğlu çok sevdiği 'vazgeçemem' dediği şeylerden, zamanı geldiğinde rahat bir şekilde vazgeçebiliyor. Yani hayatta karşılaştığımız kötü-yaramaz şeyleri ya atıyoruz, ya eskitiyoruz ya da terk edebiliyoruz.

Çocuğumuz yaramaz-kötü çıkarsa ne yapacağız? Çocuğumu-

zu ne atabiliriz, ne kovabiliriz ne de unutabiliriz. Mezara kadar, hatta daha da ilerisine kadar başımız deritten, ağrıdan kurtulmaz. Her şeyin başı çocuğun iyi ahlaklı yetişmesini sağlamaktır. Eğer bunu başarabilirsek, gerisi kolay.

Gerçekten iyi bir çocuk yetiştirmek, her şeyden çok daha değerlidir. Senin elinde hazineler var, fakat çocukların yüzünden dünyanın cehennem olmuş; o hazine senin gözünde zerre kadar değer ifade etmez. Çok fakirsin; fakat dünyanın çocukların sayesinde cennet olmuş, o fakirlik senin gönlüne zerre kadar hüznü getirmez. Daima gönlün huzurlu ve kalbin rahat olarak yaşarsın. Bunun yaşanmış misallerini ilerleyen sayfalarda bulacaksınız.

Atalarımız ne güzel demiş: *“Evlâdın iyiyse ne yapmalı malı mülkü. Evlâdın kötüyse ne yapın mal mülk.”* Yani evlâdın iyi olduktan sonra, hiç malın mülkün olmasa bile hayatta huzurlu mutlu olursun o sana bakar, açıkta bırakmaz. Mal mülk kazanmaktan çok daha önemli olan evladı iyi yetiştirmektir. Evlâdın kötüyse, o mal mülk, evlâdını iyi insan yapamaz. Hatta kötü adamın elindeki mal mülk, topluma zarar verir. Hepsini bir anda bitirir ve anne babasını, ‘Niçin bu kadar az mal kazandınız?’ diye azarlar.

Yaşları orta düzeyin üstünde olan insanların konuştukları konuları bir dinleyin, genellikle çocuklardan bahsederler. Eğer onlardan memnunsalr, konuşma devam ederken yüzlerinde güllerin açtığına, memnun değillerse yüzlerinden düşenin bin parçaya olduğuna şahit oluruz.

Bu kitap, hazinelere ışık tutmuyor; onlardan daha değerli olan, çocuk eğitiminin yollarına ışık tutuyor.

Bu ışık altında en güzel hazinelere kavuşmanız dileğiyle.

1

İLK ÖNCE BİZ

*“Ebeveynin güzel ahlâklı olması, çocukların da
güzel ahlâklı olmasını sağlar.”*

İmam Muhammed Bâkır Hazretleri

Çocuk, doğumundan itibaren anne-babasının ve çevresindeki kişilerin tutumuna göre hareket eder. Hâl ve hareketlerini, bu kişilerin davranışlarına göre düzenler. Çocuk, anne ve babasının yükseltmiş olduğu merdivene tırmanarak hayatta ilerlemeye çalışır. Bunlardan dolayı bizim hâl ve hareketlerimiz düzgün olacak ki çocuğumuz da düzgün olsun. Bizim kurduğumuz merdiven sağlam olacak ki çocuğumuz emin adımlarla yükselebsin. O zaman biz anne ve babalar, çocuğun eğitiminden önce kendimizi eğitmeliyiz. Birçok ünlü kişinin hayatı araştırıldığında bu gerçek ortaya çıkar. Onların çoğu bu durumu çeşitli vesilelerle dile getirmişlerdir. Bunlardan birkaçı:

“Annem dindar bir kadındı. Annemi çok seviyordum. Dolayısıyla annemin sevdiklerini de sevmeye başlamıştım.”

Aliya İzzet Begoviç

“Ben annemin duası üzerine şair oldum. Annem, ‘Oğlum senin şair olmanı ne kadar isterdim.’ derdi.”

Necip Fazıl Kısakürek

Dünyayı değiştirmeye en yakınımızdakinden başlamalıyız. En yakınımızdaki kişi biziz. Biz düzgün olabildiğimiz takdirde etrafımızdakilere bir şeyler verebiliriz. Yoksa emeğimizin çoğu boşa gider.

Çocuğumuza bir şeyleri yapması veya yapmaması için nasihat ediyorsak, ama dediklerimizin tersini kendimiz yapıyorsak:

1. Evladımızın gözünde değer kaybederiz. Evladımız şöyle düşünecektir: “Bana kötü ahlâk diye anlattığı hareketi kendisi yapıyor. O zaman babam ve annem kötü bir insan.”

2. Sözümüzün geçerliliğini kaldırmış oluruz. Yine evladımız şöyle düşünecektir: “O yapıyorsa, demek ki o kadar kötü değil. Ben de yapabilirim.”

Araştırma sonuçlarına göre, hanımlarını döven erkeklerin babalarının da annelerini dövdüğü ortaya çıkmıştır. Girdiğim sınıflarda kızları küçük gören, kendisinin erkek olmasıyla doğal olarak kızlardan üstün olduğunu zanneden erkek öğrencilere şahit oluyorum. Bu öğrencilerin anneleri ile görüştüğümde babanın da anneye değer vermediğini, ailede huzurun olmadığını hissediyorum.

Yani çocuk, ailenin bir nevi fotokopisi olarak hayata başlıyor. İçinde yaşadığı hayatı model kendisine alıyor.

BABAM BENİ DİNDEN SOĞUTTU!

Hayata soldan bakan bir arkadaş şöyle demişti: “Benim din-den soğumama birinci etken babamdır. Babamın hiç namaz kıldığını görmedim, hâlâ da kılmıyor. Bana da devamlı ‘Namaz kıl,

cehennemde yanma!’ der. Evlendim, çoluk çocuğa karıştım yine telefonda ‘Namaza ne zaman başlayacaksın? Orucunu geçirme.’ diye tembih etmeye devam eder. Bir gün dayanamadım ve ‘Baba, lütfen bana bir daha namazdan, oruçtan, dinden soru sorma. Ben senin eserinim. Senin bir defa dahi olsun secdeye gittiğini görmedim. Çocuk görmediğini yapmaz. Benim çocuğum da benim namaz kıldığımı görmüyor. O da namaz kılmayacak. Eğer sen kıl-saydın şu anda ben de torunun da namaz kılıyor olacaktık. Sen suçu kendinde ara ve lütfen bir daha bu konuyu açma. Yoksa mo-ralin bozular.’ deyince, bu sefer sesini alçaltarak ‘Oğul, gerçekten seni sevdiğimden bunları söylüyorum. Ben yapamıyorum bari sen yap diyorum.’ dedi. Ben de ‘Gerçekten ben de seni seviyo-rum. Senin baban da seni çok seviyordu. Sen de dedemi üzme. Sen hangi yaşta namaza başlarsan ben de o yaşta başlayacağım. Anneme selam söyle. İyi günler.’ dedim ve telefonu kapattım.”

Arkadaşa ben de bir şeyler anlatmaya çalıştım; fakat düşünceleri kemikleşmiş olduğundan, düşüncelerinin İslam’a doğru eğil-mesi çok zor görünüyordu.

Bir kadın, Abdülkadir Geylani Hazretleri’ne çocuğunun aşırı derecede bal yediğini, çocuğunu bundan bir türlü vazgeçiremediğini, sonuçta da rahatsızlandığını söylüyor. Abdülkadir Geylani Hazretleri, kadına çocuğu kırk gün sonra getirmesini söylüyor. Kadın kırk gün sonra çocuğu ile birlikte geldiğinde, bu Allah dostu çocuğu karşısına alıp gözlerine bakarak şu cümleyi söylüyor: “Evladım, bak ben kırk günden beri bal yemiyorum. Çok iyiyim. Sen de yeme.” diyor. Bunu duyan anne, “Hocam kırk günü niçin bekledim? O gün söyleseydiniz daha iyi olmaz mıydı?” dediğinde, bu sefer Abdülkadir Geylani Hazretleri, eğitim tarihine geçecek şu cümleyi söylüyor: “İnsan vücuduna giren bir gıda, vü-cuttan tamamen kırk günde atılır. O zaman benim vücudumda